URL:https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.952.7927&rep=rep1&type=pdf

15. De Bruycker, I. Power and Position: Which EU Party Groups Do Lobbyists Prioritize and Why? *Party Politics*. 2016. Vol. 22, Is. 4. P. 552–562. URL: https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1354068816642803

16. Dür A., Mateo G. *Insiders Versus Outsiders: Interest Group Politics in Multilevel Europe*. Oxford: Oxford University Press. 2016. 270 p.

17. Dür, A., P. Bernhagen, D. Marshall. Interest Group Success in the European Union: When (and Why) Does Business Lose? *Comparative Political Studies*. 2015. Vol. 4, Is. 8. P. 951–983. URL: https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0010414014565890

18. Hacker, J.S., Pierson P., Thelen K. Drift and Conversion: Hidden Faces of Institutional Change. In *Advances in Comparative-Historical Analysis*, ed. J. Mahoney and K. Thelen. Cambridge: Cambridge University Press, 2015. P.180–208.

19. Kuzio T. Deychakivsky O. Who is working in America on Ukraine. The Ukrainian Weekly. 2005, № 38. 18 September. P.8. URL: https://www.ukrweekly.com/archive/2005/The_Ukrainian_Weekly_2005-38.pdf

Ленгіна Мирослава Володимирівна
студентка 4 курсу, факультету психології, політології та соціології Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: ***Каретна Ольга Олександрівна*** – доцент кафедри соціології Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат політичних наук, доцент

НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ: САМОГУБСТВО ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Період дорослішання проходить через різні психологічні та соціологічні етапи. На цьому етапі соціалізації діти зустрічаються із різними труднощами. Вони пов’язані із формуванням власної

ідентичності, активним фізичним та гормональним розвитком, стосунками із родиною, оточенням, надійністю соціальних контактів та іншими факторами.

Діти та підлітки можуть здійснювати самогубство із різних причин: проблеми у родинному колі, психологічні та адиктивні розлади, булінг, невдале закохання та інше. Неможливо виокремити одну головну причину. Частіше суїцид здійснюється через комплекс факторів, які були взаємопов'язаними та негативно впливали на всі сфери життя дитини.

Із розвитком мережі Інтернет, а також її доступу, діти та підлітки починають її використовувати як для розважальних, так і для освітній цілей. Одним із негативних наслідків використання мережі Інтернет стало поява деструктивних феноменів у цифровому просторі. Зокрема, це стосується кібербулінг та кіберсуїциду. Бугайова визначає кіберсуїцид як різновид групового або індивідуального самогубства, скоєного в результаті використання інтернет-ресурсів. Класифікацію кіберсуїциду було проведено у 2011 році і вона весь час поповнюється

Комунікативний кіберсуїцид (мережеве спілкування суїцидально налаштованих осіб, раніше не знайомих між собою, які об'єднуються з метою здійснення колективного самогубства після укладення між ними договору через інтернет) [с.30, 3].

Діти та підлітки користуються мережею Інтернет, як однин із способів знайти однодумців, відпочити, подивитися розважальний контент. Майже повний доступ до різних сайтів, окрім випадків встановленого батьківського контролю, відкривають можливості до того контенту, який у такому віці людина ще не вміє сприймати. Вона не може класифікувати саморуйнівні дії, зафіксовані на фото чи відео, як деструктивну поведінку.

Бугайова пише, що з виникненням глобальної Мережі, особи які бажають покінчити з собою, домовляються про заплановане самогубство через Інтернет. Перше самогубство, організоване через Інтернет було скоєно в Японії в 2003 році [с. 30, 3].

Павленко пише, що працівниками Департаменту кіберполіції Національної поліції України вживаються заходи щодо запобігання доведенню неповнолітніх до самогубств через мережу Інтернет. Зокрема, виявлено 434 «групи смерті», з яких 102 було заблоковано. Кількість облікованих «записів», які вдалося ідентифікувати як такі, що зареєстровані на території України, становила 34 970 [с. 218, 5].

У соціальних мережах підлітки можуть приєднатися до «груп смерті» - об'єднання однодумців, де куратори можуть спонукати дітей до скоєння самогубства. Там є куратори, які у формі «гри» дають завдання саморуйнівного характеру. Павленко з цього приводу зазначає, що при цьому головною умовою самогубства є його фіксування на відео в режимі он-лайн. Організатори «груп смерті» зацікавлені саме в такому фіналі, адже їхньою кінцевою метою є отримання прибутку від продажу цього відеозапису. Як свідчать результати окремих досліджень із цього питання, продаж такого відео здійснюється в особливому тіньовому сегменті, свого роду підпільному Інтернеті «darknet», для якого характерний високий ступінь анонімності, що, у свою чергу, надає користувачам можливість комунікувати між собою та пересилати один одному інформацію, абсолютно не боячись, що їх викриють працівники правоохоронних органів.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що основною метою злочинної діяльності організаторів, які створюють у соціальних мережах «групи смерті», є отримання прибутку за

рахунок продажу відеозаписів, на яких неповнолітні особи вчиняють самогубство [с.220, 5].

Пивоваров у своїй роботі зазначає, що за статистичними даними 2017 р., Національною поліцією України виявлено 434 групи деструктивного спрямування, заблоковано з них 102 групи. Кількість облікових записів, яких вдалося ідентифікувати як такі, що зареєстровані на території України, становить 34 970. Державна служба статистики фіксувала за 2015 р. 148 випадків навмисних самоушкоджень підлітків віком до 18 років. Раніше Міністерство внутрішніх справ України повідомляло, що за шість місяців 2015 р. зареєстровано 184 випадки самоушкоджень дітей, з яких 100 – самогубства, 84 – спроби самогубства. Показники 2016 р. і далі не оприлюднювалися. Серед законодавчих ініціатив варто згадати законопроект № 6748 від 17 липня 2017 р., яким пропонувалось встановлення кримінальної відповідальності за доведення до самогубства чи схиляння до каліцтва себе за допомогою «груп смерті» у соцмережах. Через низку недоліків законопроект отримав несхвальну оцінку Головного науково-експертного управління Верховної Ради України, згодом був відкликаний. Утім, ухвалення Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» № 2163–VIII від 5 жовтня 2017 р. свідчить про увагу законодавця до проблем кібербезпеки української держави. Уважаємо, що така законодавча новела є початком нормотворчого шляху в напрямі протидії загрозам протизаконного впливу деструктивного контенту в соціальних мережах, знаменує початок розроблення правових, організаційно-технічних заходів запобігання такому явищу [с. 136, 6].

Список використаних джерел

1. Асєєва Ю. Роль впливу інтернету на суїцидальну поведінку осіб підлітково-юнацького віку /Ю. Асєєва / / Science and education Issue 3, 2020. – С. 5-13.

2. Батиргареєва В. С. Самогубства дітей і підлітків в Україні: вплив інтернет-мережі / В. С. Батиргареєва / / питання боротьби зі злочинністю, випуск 37, 2019. – С. 35-46.

3. Бугайова Н. М Агресивний психологічний вплив на особистість у кіберпросторі / Н. М. Бугайова / / Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПНУ, т. IX, вип.10. – К, С 25-34.

4. Кримінальний кодекс України: відомості верховної ради України № 25–26. Ст. 131.. – Офіц. Вид. – К., 2001.

5. Павленко С. Тактика запобігання доведенню неповнолітніх до самогубств через соціальні мережі (інтернет-спільноти): сучасні вітчизняні реалії та зарубіжний досвід / С. Павленко / / Кримінологія. Підприємництво, господарство і право, 2018. – С 217-225.

6. Пивоваров В. В. Деструктивний контент у соціальних мережах як фактор криміногенного впливу на суспільну свідомість / В. В. Пивоваров / / Право і суспільство № 6 частина 2, 2019. – С. 131-137.